

1. časť: pravopisná previerka

Osobné číslo žiaka

V nasledujúcom texte nájdi 20 pravopisných chýb (v každom riadku je jedna chyba) a do toho istého riadka na pravej strane (zrkadlovo) napíš správnu podobu slova. Zachovaj ten istý tvar slova (pád, číslo, osobu...), aký je v pôvodnom texte. Ak chýba čiarka, zapíš ju medzi slovami.

Slovenská gymnazistka sa presadila vo svete.		2
Možu za to jej špeciálne hračky.		2
Timea Ručková napísala prácu o psychomotorickom vývine predčasne narodených detí.		2
Začala pre ne háčkovať špeciálne hračky ktoré im uľahčujú pobyt v inkubátore.		2
Za svoju cielavedomosť bola dokonca aj ocenená.		2
Aj maličkosť dokáže výrazne pomôcť. Toto pochopila študentka Trnavského gymnázia.		2
Tieto háčkované hračky majú pre predčasne narodené bábätka veľký význam.		2
Deti sa s nimi cítia bezpečnejšie a podľa britského výskumu majú vďaka chobotničkám pravidelný srdcový tep.		2
Háčkovanie ju naučilo trpezlivosti a systematickosti.		2
Tieto hračky musia spĺňať niekoľko kritérií.		2
Musia byť bavlnené aby sa mohli dezinfikovať.		2
Celá iniciatíva pochádza s Dánska a Timea sa snažila rozšíriť ju aj v Trnave.		2
Oslovila viaceré organizácie a domovi dôchodcov.		2
Oslovila ich s ponukou, že pre nich urobí spoločné háčkovacie stretnutia.		2
Medzinárodnú cenu DofE si za svoju aktivitu prevzala z rúk olympiského víťaza Mateja Tótha.		2
DofE založil princ Philip a ročne sa doň zapája viac ako milión mladých ľudí vo veku od štrnásť do dvadsaťštyri rokov.		2
Mladý ľudia sa tak rozvíjajú v talente, v dobrovoľníctve a v športe.		2
V rámci DofE sa zúčastnia aj na dobrodružnej expedícii.		2
Program má zlatú, striebornú a bronzovú úroveň.		2
Tento populárny program trvá minimálne šesť mesiacov.		2

Zdroj: <https://www.startitup.sk/slovenska-gymnazistka-sa-presadila-vo-svete-mozu-za-to-jej-specialne-hracky/> (upravené)

2. časť: testové úlohy

Prečítaj si text a zapíš do odpoved'ového hárka len jednu správnu odpoveď. Daj pozor, aby si odpoveď zapísal v správnom riadku.

Ukážka 1

Slnce sa láskou usmieva
na Zobor, na hrad, na doliny,
ticho sa tichom previeva
a rosa padá na kvetiny.

Hodvábne mäkké podušky,
do vášho lona musím klesať
a šeptať, šeptať pošušky,
prečo tak túžim po nebesiach.

Ozdoby mojich smaragdov,
nezdá sa vám, nezdá,
že na oblohe spieva krása snov
a že tam smúti moja hviezda...?

(Janko Silan - Na tráve)

1. Čo symbolizuje hviezda v ukážke 1?

- A) priateľstvo B) šťastie C) smútok D) hnev

2. Jazykový štýl ukážky 1 je:

- A) umelecký B) hovorový C) rečnícky D) publicistický

3. Literárny druh ukážky 1 je:

- A) epika B) lyrika C) próza D) poézia

4. Správne určený rým ukážky 1 je v možnosti:

- A) združený B) striedavý C) obkročný D) prerývaný

5. V ktorej možnosti sa nenachádza personifikácia?

- A) Na oblohe spieva krása snov.
B) Tam smúti moja hviezda.
C) Slnce sa láskou usmieva.
D) Ticho sa tichom previeva.

6. Označ pravdivé tvrdenie o ukážke 1.

- A) V 1. verši sa nachádza slovo so slabikotvornou spoluhláskou.
B) V 4. verši ukážky sa nachádza podstatné meno ženského rodu vzor ulica.
C) V 8. verši je desať slabík.
D) V ukážke sa nachádza básnický refrén.

7. Označ možnosť, v ktorej dochádza k spodobovaniu znej párovej spoluhlásky na neznelú.

- A) krása snov B) musím klesať C) na hrad D) mojich smaragdov

8. Označ možnosť, v ktorej sa nenachádza synonymum slova *previevať*.

- A) viať B) pofukovať C) prúdiť D) čistiť

9. V ktorej možnosti sa nachádza dvojica antoným?

- A) spievať – nôtiť B) šeptať – kričať C) klesať – padať D) smútiť – žiaľiť

10. Označ nepravdivé tvrdenie o slove hodvábny:

- A) Uplatňuje sa v ňom pravidlo o rytmickej krátení.
B) Je to vzťahové prídavné meno, vzor pekný.
C) Má pravidelné stupňovanie.
D) Obsahuje nepárovú znelú spoluhlásku.

**11. Označ možnosť, v ktorej sú správne určené gramatické kategórie slovesa z uvedenej vety:
*Rosa by padala na kvetiny.***

- A) 3. osoba, singulár, minulý čas, oznamovací spôsob, nedokonavý vid
B) 3. osoba, singulár, prítomný čas, oznamovací spôsob, dokonavý vid
C) 3. osoba, singulár, minulý čas, podmienovací spôsob, dokonavý vid
D) 3. osoba, singulár, prítomný čas, podmienovací spôsob, nedokonavý vid

12. V ktorej možnosti sa nachádza neplnovýznamové sloveso?

- A) smúti B) padá C) musím D) šepkať

13. O vete *Ja túžim po nebesiach* platí:

- A) jednoduchá veta, jednočlenná, slovesná, holá
B) jednoduchá veta, dvojčlenná, úplná, rozvitá,
C) jednoduchá veta, dvojčlenná, neúplná, holá
D) jednoduchá veta, dvojčlenná, neúplná, rozvitá

14. Označ možnosť, v ktorej sa nenachádza prívlastok.

- A) krása snov B) šepkať pošušky C) moja hviezda D) ozdoby smaragdov

Ukážka 2

Spoznajte nominantku ankety Slovenka roka 2023 v kategórii Vzdelávanie: učiteľku Stanislavu Opátovú!

Čo pre Vás znamená ženskosť?

Pod ženskosťou si ľudia často predstavujú vlastnosti ako jemnosť, empatia, citlivosť, obetavosť, elegancia. Lenže tie najvýznamnejšie ženy majú často silne rozvinuté aj tie vlastnosti, ktoré sa pripisujú mužom: sila, odvaha, rozhodnosť, súťaživosť, sebarealizácia. Preto si myslím, že bez ohľadu na pohlavie, dôležitá je hlavne ľudskosť, obetavosť a schopnosť milovať.

Čo podľa Vás zahŕňa pojem slovenská žena?

Slovenská žena je ženou, ktorá sa snaží držať krok s 21. storočím, je pracovitá a nezlomná, a pritom nezabúda na všetko dobré, čo zdedila od svojich mám a starých mám a aj napriek ťažkým časom sa snaží vytvárať príjemný domov.

S čím sa podľa Vás musíme ako ženy vysporiadať?

Svet dnes zažíva veľké zmeny v technológiách a stále sa očakáva hlavne od žien, že nielenže zvládnu život v tomto príliš technologickom svete, ale že v ňom udržia a budú rozvíjať hodnoty ako láskavosť, vnímavosť, empatia, pomoc druhým. Niekedy sa ale stretávajú s podceňovaním v odvetviach, kde sa cítia pánmi muži.

Kto je pre Vás osobne, vo Vašom živote Vaša „Slovenka roka“?

Určite to bola moja maminka, ktorá bola tiež učiteľka, ktorú som veľmi zavčasu stratila a ktorá mi aj po 30 rokoch chýba.

Zdroj: <https://www.zenskyweb.sk/spoznajte-nominantku-ankety-slovenka-roka-2023-v-kategorii-vzdelavanie-stanislavu-opatovu/> (upravené)

15. Ktoré tvrdenie z textu je pravdivé?

- A) Ženy nie sú podceňované v odvetviach, kde sa cítia pánmi muži.
- B) Ženy sú spravidla podceňované v odvetviach, kde sa cítia pánmi muži.
- C) Ženy niekedy bývajú podceňované v odvetviach, kde sa cítia pánmi muži.
- D) Ženy sú málokedy podceňované v odvetviach, kde sa cítia pánmi muži.

16. Ktoré z nasledujúcich tvrdení vyplýva z ukážky 2?

- A) Najdôležitejšie ženské vlastnosti sú jemnosť, empatia, citlivosť, obetavosť, elegancia.
- B) Každá žena má tieto dôležité vlastnosti: sila, odvaha, rozhodnosť, súťaživosť, seberealizácia.
- C) Najdôležitejšia pre ženy je hlavne ľudskosť, obetavosť a schopnosť milovať.
- D) Najdôležitejšia pre ženy aj mužov je hlavne ľudskosť, obetavosť a schopnosť milovať.

17. Ukážku možno žánrovo označiť ako:

- A) výklad
- B) interview
- C) list
- D) divadelná hra

18. Označ možnosť, v ktorej sa nachádza slovo so slabikotvornou spoluhláskou.

- A) krok
- B) zahŕňa
- C) príliš
- D) seberealizácia

19. Označ možnosť, v ktorej sa slovo odlišuje počtom slabík.

- A) elegancia
- B) súťaživosť
- C) podceňovaním
- D) najvýznamnejšie

20. Označ možnosť, v ktorej všetky slová začínajú na znelú spoluhlásku?

- A) druhým, život, vnímavosť, maminka
- B) ženskosťou, predstavujú, domov, bez
- C) dôležitá, žien, storočí, mám
- D) dobré, bola, veľmi, cítia

21. V ktorom slove sa porušuje pravidlo o rytmickej krátení?

- A) druhým
- B) pohlavie
- C) stretávajú
- D) cítia

22. Ktoré slovo vzniklo iným slovotvorným spôsobom ako ostatné?

- A) láskavosť
- B) učiteľka
- C) seberealizácia
- D) vytvárať

23. V ktorej možnosti sa nachádza zložené slovo?

- A) podceňovaním
- B) vysporiadať
- C) Slovenka roka
- D) technologickom

24. Slovné spojenie *muži sa cítia pánmi* v kontexte ukážky 2 znamená:

- A) cítia sa vysokí a veľkí
- B) cítia sa bohatí a úspešní
- C) cítia sa potrební a nápomocní
- D) cítia sa dôležití a nadradení

25. Vyber možnosť, v ktorej sa slová skloňujú podľa týchto vzorov:

ulica, kost', dub, žena, chlap, vysvedčenie, kost'

- A) elegancia, ľudskosť, bez ohľadu, empatia, mužom, pohlavie, obetavosť
- B) empatia, vlastnosti, svete, nominantku, mužom, podceňovaním, ženskosťou
- C) seberealizácia, schopnosť, roka, učiteľka, svete, vzdelávanie, rokoch
- D) maminka, jemnosť, domov, zmeny, pánmi, storočie, pomoc

26. Označ možnosť, v ktorej sloveso zodpovedá týmto gramatickým kategóriám:

2. osoba, plurál, prítomný čas, rozkazovací spôsob, dokonavý vid

- A) Určite to bola moja maminka.
- B) Niekedy sa ale stretávajú s podceňovaním.
- C) Spoznajte nominantku ankety Slovenka roka 2023!
- D) Čo pre Vás znamená ženskosť?

27. Koľko neohybných slovných druhov sa nachádza vo vete:

Preto si myslím, že bez ohľadu na pohlavie, dôležitá je hlavne ľudskosť, obetavosť a schopnosť milovať.

- A) 4
- B) 5
- C) 6
- D) 7

28. Vyber možnosť so správne určeným druhom a melódiou vety.

- A) S čím sa podľa Vás musíme ako ženy vysporiadať? – opytovacia veta, klesavá melódia
- B) Určite to bola moja maminka, ktorá bola tiež učiteľka. – oznamovacia veta, stúpavá melódia
- C) Čo podľa vás zahŕňa pojem slovenská žena? – opytovacia veta, stúpavá melódia
- D) Slovenská žena je ženou, ktorá sa snaží držať krok s 21. storočím. – želacia veta, klesavá melódia

29. V ktorej možnosti sa nachádza slovesno-menný prísudok?

- A) Slovenská žena je nezlomná.
- B) Snaží sa vytvárať príjemný domov.
- C) Niekedy sa stretávajú s podceňovaním.
- D) S čím sa podľa Vás musíme ako ženy vysporiadať?

30. Správne určené vetné členy uvedenej vety sú v možnosti

Slovensko dnes zažíva veľké zmeny v technológiách.

- A) podmet vyjadrený, príslovkové určenie času, prísudok slovesný, prívlastok zhodný, predmet, predmet
- B) podmet vyjadrený, príslovkové určenie času, prísudok slovesný, prívlastok zhodný, predmet, príslovkové určenie miesta
- C) podmet vyjadrený, príslovkové určenie času, prísudok slovesný, prívlastok zhodný, predmet, prívlastok nezhodný
- D) podmet vyjadrený, príslovkové určenie času, prísudok slovesný, prívlastok nezhodný, predmet, prívlastok zhodný

Odpoveďový hárok

Osobné číslo žiaka

K príslušnému číslu otázky v ľavom stĺpci napíš písmeno správnej odpovede (A, B, C, D) do prvého prázdneho stĺpca. Ak sa pomýliš, pôvodné písmeno prečiarkni a správnu odpoveď napíš do vedľajšej kolónky.

Číslice na pravej strane stĺpca si nevšímaj, sú to prislúchajúce body za správnu odpoveď.

1.			2
2.			2
3.			2
4.			2
5.			2
6.			2
7.			2
8.			2
9.			2
10.			2
11.			2
12.			2
13.			2
14.			2
15.			2
16.			2
17.			2
18.			2
19.			2
20.			2
21.			2
22.			2
23.			2
24.			2
25.			2
26.			2
27.			2
28.			2
29.			2
30.			2